

Военни музиканти в османската армия, 1720 г.

и заминавала за Цариград по Гергьовден.... Циганите са заместили българските войници и по други краища, особено след Танзимата (1839 г.)” (Табакوف 1911: 357, 515).

В Османската империя вдовиците на военни²⁸, които след смъртта им не се омъжват повторно за хора от раята, се считат също за военни. Те не носят ефективна служба, а „пазят ред” на малолетните си синове. Така когато пораснат, момчетата могат да заемат мястото на покойните си бащи в съответния корпус. Военно-помощните корпуси разполагат с постоянен контингент от резервисти, в които се зачисляват и вдовиците (Тодорова 2003: 134).

Като турска държавна институция казак-алаят е последната фаза от турските военни привилегии.

Това е военна формация от християни в Османската империя, създадена от полския емигрант Михаил Чайковски (Садък паша). В официалните турски документи се нарича казак-алай, азак-тайфаси или азаклар-аскери. В замяна на службата им, „казаците” се освобождават от всякакви правителствени и обществени данъци, налози и берии.

Анонимно писмо от Турция, получено в краковския вестник „Час” през 1865 г., предупреждава поляците, че записвайки се в казак-алая, ще се намерят сред „сбирщина от всякакви народности”. По това време в полковете на Садък паша служат поляци, българи, казаци, украинци, сърби, гърци, власи, албанци, босненци, кюрди, татари и цигани.

В Руско-турската война от 1877-1878 г. цигани участват в армиите и на двете воюващи страни. За цигани, мобилизирани от турците в армията им и пленени от руснаците, пише френски кореспондент през

²⁸ Като военни се таксуват онези категории население със специални задължение, които са назначавани със султански берат.